

RAADSVRAAG

Nr: SV25-017

Datum: 24 februari 2025

Vraag art. 38

Indiener: Jeffrey Groen, Leefbaar Krimpenerwaard

Onderwerp: Aanrijtijden hulpdiensten onacceptabel

Toelichting bij en doel van de vragen:

Uit recent onderzoek van RTL Nieuws blijkt dat in een aanzienlijk deel van de gemeente Krimpenerwaard de wettelijke norm voor de aanrijtijd van een ambulance (maximaal 15 minuten in 95% van de gevallen) niet wordt gehaald. In sommige kernen ligt het percentage ambulanceritten waarbij deze norm wordt overschreden zelfs boven de 30%.

De cijfers voor de verschillende kernen zijn als volgt:

- **Ammerstol:** 19,4%
- **Bergambacht:** 7,1%
- **Berkenwoude:** 14,8%
- **Gouderak:** 4,7%
- **Haastrecht:** 6,4%
- **Lekkerkerk:** 36,6%
- **Krimpen aan de Lek:** 32,4%
- **Ouderkerk aan den IJssel:** 32,0%
- **Schoonhoven:** 33,4%
- **Stolwijk:** 4,0%
- **Vlist:** 20,4%

Naar aanleiding van deze cijfers heeft Leefbaar Krimpenerwaard de volgende vragen:

Vragen:

1. Hoe beoordeelt het college deze cijfers?
 - Acht u het acceptabel dat in meerdere kernen meer dan 30% van de spoedritten langer dan 15 minuten onderweg is?
 - Wat vindt u van het feit dat bijvoorbeeld in Lekkerkerk, Krimpen aan de Lek, Ouderkerk aan den IJssel en Schoonhoven een derde of meer van de spoedritten niet binnen de norm arriveert?

Antwoord college:

Het college herkent de druk op de aanrijtijden. Korte responstijden zijn belangrijk, maar in de huidige tijd (toenemende vraag naar spoedritten door o.a. vergrijzing en tekort aan ambulancepersoneel) is het niet altijd realistisch of medisch noodzakelijk om altijd binnen 15 minuten ter plaatse te zijn. De 15-minutennorm is in de jaren '70 vastgesteld om tot een goede spreiding van ambulances per regio te komen. De norm geldt voor meldingen met een A1 urgentie. Er ligt geen medische basis onder de 15-minutennorm. Bij tijdkritische inzetten (urgentie A0) waar de aanrijtijd cruciaal is (verbloeding, verstikking en reanimatie) wordt altijd een beroep gedaan op de First Responders van de brandweer. Dit geldt bij 2-5% van de spoedinzetten. Wij herkennen de zorgen, tegelijkertijd is het van belang om te melden dat de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Hollands Midden 95% van deze A0-meldingen binnen de norm bereikt.

De RAV is ingericht en wordt volgens de wet geacht om binnen de eigen regio 95% van de A1 ritten binnen 15 minuten aan te rijden. De norm geldt voor een gemiddelde prestatie over de gehele regio Hollands Midden en is niet van toepassing op gemeenten of delen hiervan. Prestaties in dichtbevolkte gebieden met een ambulancepost liggen altijd hoger dan in landelijke gebieden. Dat komt omdat ambulances in de regel in de buurt geplaatst worden waar de meeste mensen wonen. Daar is immers de kans op een acute zorgvraag het grootst. Ambulances bevinden zich in de praktijk zelden op een vaste standplaats. Zij zijn vaak aanwezig bij incidenten en acute hulpvragen, wat vaker voorkomt in dichtbevolkte gebieden. Daarnaast bevinden ambulances zich vaak bij het ziekenhuis, in ons geval is dat doorgaans in Gouda.

2. Welke oorzaken ziet het college voor deze overschrijdingen?

- Heeft de centralisatie van ambulanceposten in de regio invloed gehad op de responsetijden in onze gemeente?

Antwoord college:

De toenemende vraag naar spoedritten, mede door vergrijzing en het sneller bellen naar 112, legt samen met de huidige personeelskrapte in heel Nederland extra druk op de aanrijtijden van ambulances. Wat betreft de dienstverlening in de Krimpenerwaard geven de scores in het RTL-onderzoek geen inzicht in de verandering van de prestaties. De ambulancepost is in de zomer van 2023 verplaatst naar Bergambacht, terwijl de percentages zijn bepaald over de gehele periode 2019 t/m 2023. Hecht geeft aan de afgelopen jaren geen significante verslechtering te zien in de prestaties van de ambulancevoorziening in heel de Krimpenerwaard. Het verschil in prestaties tussen het oosten en het westen van de Krimpenerwaard is niet noemenswaardig. Dit gaat om verschillen in seconden.

Het bepalen van standplaatsen gebeurt op basis van landelijke richtlijnen en verschillende wettelijke criteria. De keuze voor Bergambacht is destijds gemaakt om het gehele verzorgingsgebied van de RAV Hollands Midden beter te bedienen. In het geval van een spoedaanvraag zal altijd de dichtstbijzijnde ambulance worden ingezet, ongeacht de regio. Het westen van de gemeente Krimpenerwaard (Ouderkerk aan den IJssel, Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk) wordt doorgaans verzorgd door de RAV Rotterdam Rijnmond.

3. Welke maatregelen worden genomen om deze percentages te verlagen?

- Welke concrete acties onderneemt de Veiligheidsregio, de ambulancedienst en de gemeente om de aanrijtijden te verbeteren?
- Overweegt het college extra inspanningen, zoals aanvullende ambulanceposten of andere maatregelen, om in alle kernen de norm te halen?

Antwoord college:

Er is een nieuwe urgentie-indeling ontwikkeld, zodat de meldkamercentralist ambulancezorg beter een urgentie kan toekennen. Zo is per 1 februari 2024 een nieuwe urgentiecode (A0) ingevoerd, specifiek voor de meest acute zorgvragen (verbloeding, verstikking en reanimatie). Hierdoor kan sneller passende zorg worden geboden aan patiënten in levensgevaar. Daarnaast wordt door de ambulancedienst o.a. ingezet op functiedifferentiatie. Door de inzet op verschillende functieniveaus kan zorg op maat worden geleverd en blijft de spoedzorg zoveel mogelijk beschikbaar voor acute zorgvragen.

Vooralsnog wordt geen extra ambulancepost overwogen, omdat de huidige maatregelen gericht zijn op efficiëntere inzet binnen de bestaande capaciteit. Het bepalen van de standplaatsen voor ambulanceposten is een besluit van het Algemeen Bestuur Hecht, in afstemming met de Veiligheidsregio, betreffende gemeenten, zorgverzekeraars en andere RAV's. Ervaring uit andere gemeenten leert dat het realiseren van een extra ambulancepost in landelijk gebied niet per definitie leidt tot verbeterde aanrijtijden. In het geval van beperkte ambulancecapaciteit is het niet haalbaar om een extra ambulancepost in een landelijk gebied structureel te bemensen. Bij beperkte beschikbaarheid worden ambulances doorgaans gepositioneerd nabij grotere kernen of stedelijke gebieden. Daar is immers de kans op een acute zorgvraag het grootst. Daarnaast bevinden ambulances zich in de praktijk zelden op een vaste standplaats. Zij zijn vaak aanwezig bij incidenten

en acute hulpvragen, wat vaker voorkomt in dichtbevolkte gebieden. Daarnaast bevinden ambulances zich vaak bij het ziekenhuis, in ons geval is dat doorgaans in Gouda.

4. Hoe houdt de gemeente toezicht op de ambulancezorg?
- Op welke wijze monitort het college de prestaties van de ambulancedienst binnen de gemeente?
 - Worden er periodiek evaluaties gedaan en welke acties volgen daaruit?

Antwoord college:

Het college monitort de ambulancezorg via regionale rapportages van de RAV Hollands Midden. Voor een zo effectief mogelijke spreiding van ambulances en inzet van beschikbaar personeel voert de RAV regelmatig analyses uit. Daarnaast is in 2022 een analyse uitgevoerd naar standplaatsen en aanrijtijden binnen onze regio en hier kwamen geen bijzonderheden uit naar voren. Het college blijft deze ontwikkelingen volgen en bespreekt knelpunten indien nodig met de RAV en de Veiligheidsregio.

5. Wat betekent dit voor de veiligheid van onze inwoners?
- De eerste minuten bij een medisch noodgeval zijn cruciaal. Hoe schat het college de impact op de gezondheid en veiligheid van de inwoners in van deze overschrijdingen?
 - Zijn er extra voorzieningen nodig, zoals een uitbreiding van burgerhulpverlening of first responders, om de wachttijd tot de komst van een ambulance te overbruggen?

Antwoord college:

Bij slechts 2-5% van de spoedinzetten (urgentie A0) is tijd cruciaal. De RAV Hollands Midden bereikt bij 95% van deze meldingen de patiënt binnen 15 minuten. In onze regio dragen burgerhulpverlening, AED's en First Responders van de brandweer bij aan snelle en adequate hulp, vaak al vóór aankomst van de ambulance. In de Krimpenerwaard worden vanuit de brandweerstandplaatsen in Ouderkerk aan den IJssel, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk en Schoonhoven First Responders ingezet. We blijven het belang van burgerhulpverlening lokaal onder de aandacht brengen, onder andere via artikelen in *het Kontakt*, zoals eind februari 2025. Daarnaast stimuleren we uitbreiding van het aantal burgerhulpverleners in onze gemeente door aanbieders van deze trainingen te subsidiëren. Hierdoor kunnen onze inwoners hier kosteloos aan deelnemen.

6. De ambulancepost in Zuidbroek (Berkenwoude) is verplaatst naar Bergambacht met als doel de aanrijtijden in Schoonhoven te verbeteren. Uit de cijfers blijkt echter dat in Schoonhoven nog steeds bij 33,4% van de spoedritten de norm van 15 minuten wordt overschreden. Hoe verklaart het college dat deze verplaatsing niet het beoogde effect heeft gehad?

Antwoord college:

Wat betreft de dienstverlening in de Krimpenerwaard geven de scores in het RTL-onderzoek geen inzicht in de verandering van de prestaties. De ambulancepost is in de zomer van 2023 verplaatst naar Bergambacht, terwijl de percentages zijn bepaald over de gehele periode 2019 t/m 2023. De cijfers blijven uiteraard gemonitord worden om uiteindelijk de effecten van de verplaatsing van de ambulancepost in beeld te krijgen.

7. Tegelijkertijd zijn de aanrijtijden in omliggende kernen zoals Lekkerkerk (36,6%), Krimpen aan de Lek (32,4%) en Ouderkerk aan den IJssel (32,0%) nu ver boven de normoverschrijding van 5%. Hoe beoordeelt het college deze rampzalige cijfers in deze gebieden die eerder dicht bij de oude ambulancepost lagen?

Antwoord college:

Zie het antwoord bij vraag 6.

Bron: <https://www.rtl.nl/nieuws/onderzoek/artikel/5493952/noodhulp-112-hulpdienst-aanrijtijden-wachten-ambulance>

Ondertekening college:

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip

ir. J. Beenakker